ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/503 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Απριλίου 2020

για την τροποποίηση της απόφασης 2014/312/ΕΕ με σκοπό να επεκταθεί η παρέκκλιση για το οξείδιο του ψευδαργύρου ώστε να επιτρέπεται η χρήση του ως σταθεροποιητή συντηρητικών για «συσκευασμένα είδη» και «πάστες χρωματισμού»

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2020) 1979]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) ([1]), και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

Αφού ζήτησε τη γνώμη του Συμβουλίου Οικολογικής Σήμανσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 ορίζει ότι το οικολογικό σήμα της ΕΕ μπορεί να απονέμεται σε προϊόντα που έχουν μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Καθορίζονται ειδικά κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για κάθε κατηγορία προϊόντων.

(2) Η απόφαση 2014/312/ΕΕ της Επιτροπής ([2]) καθορίζει τα κριτήρια και τις σχετικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης για χρώματα και βερνίκια εσωτερικών και εξωτερικών χώρων.

(3) Στο σημείο 1 στοιχείο δ) του προσαρτήματος της απόφασης 2014/312/ΕΕ, είχε επιτραπεί παρέκκλιση για το οξείδιο του ψευδαργύρου (ZnO, CAS: 1314-13-2), το οποίο συνοδεύεται με τις δηλώσεις επικινδυνότητας H400 (κατηγορία 1 «Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς») και H410 (κατηγορία 1 «Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις»), όταν χρησιμοποιείται ως σταθεροποιητής για συνδυασμούς συντηρητικών ξηρού υμενίου που απαιτούν ψευδαργυρούχο πυριθειόνη (ZPT) ή 1,2-βενζισοθειαζολόνη-3(2H) (BIT) σε συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει το 0,05 %.

(4) Δεν εγκρίνεται η χρήση της ουσίας BIT ως συντηρητικού ξηρού υμενίου, σύμφωνα με το παράρτημα της απόφασης 2010/72/ΕΕ της Επιτροπής ([3]). Συνεπώς, το προαναφερθέν σημείο 1 στοιχείο δ) πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(5) Διάφοροι αρμόδιοι εθνικοί φορείς που απονέμουν το οικολογικό σήμα της ΕΕ πρότειναν επέκταση της ισχύουσας παρέκκλισης για το οξείδιο του ψευδαργύρου προκειμένου να επιτραπεί η χρήση του ως σταθεροποιητή συντηρητικών, ώστε να καλύπτει επίσης τα «συντηρητικά συσκευασμένων ειδών» και τα συντηρητικά για «πάστες χρωματισμού».

([1]) ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1.

([2]) Απόφαση 2014/312/ΕΕ της Επιτροπής, της 28ης Μαΐου 2014, περί καθορισμού των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε χρώματα και βερνίκια εσωτερικών και εξωτερικών χώρων (ΕΕ L 164 της 3.6.2014, σ. 45).

([3]) Απόφαση 2010/72/ΕΕ της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2010, σχετικά με τη μη καταχώριση ορισμένων ουσιών στο παράρτημα I, IA ή IB της οδηγίας 98/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά (ΕΕ L 36 της 9.2.2010, σ. 36).

(6) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του ελέγχου καταλληλότητας για το οικολογικό σήμα της ΕΕ (REFIT) της 30ής Ιουνίου 2017, οι υπηρεσίες της Επιτροπής, από κοινού με το Συμβούλιο Οικολογικής Σήμανσης της ΕΕ, αξιολόγησε την καταλληλότητα της τροποποίησης αυτής με γνώμονα την εξασφάλιση ευρείας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ γι' αυτή την ομάδα προϊόντων. Έχει επίσης ζητηθεί η γνώμη των ενδιαφερομένων του δημόσιου τομέα.

(7) Με βάση τις πληροφορίες των προμηθευτών και των κατασκευαστών χρωμάτων, το ZnO χρησιμοποιείται για τη σταθεροποίηση των χρωμάτων και των βερνικιών, σε συνδυασμό με τα συντηρητικά ZPT και BIT, τα οποία καταπολεμούν την ανεπιθύμητη ανάπτυξη μικροβίων στα χρώματα.

(8) Το ZnO λειτουργεί ως σταθεροποιητής των χρωμάτων στα οποία χρησιμοποιούνται τα συντηρητικά ZPT και BIT. Το ZnO καταστέλλει την τάση της ZPT να εναλλάσσει το μεταλλικό ιόν του χηλικού συμπλόκου του με άλλα, συνήθως σίδηρο και ασβέστιο, και να σχηματίζει χρωματισμένα σύμπλοκα που οδηγούν σε ανεπιθύμητη αλλαγή του χρώματος. Στους συνδυασμούς που περιέχουν BIT, το ZnO εμποδίζει την εν λόγω ουσία να μεταβεί από την υδατική στην οργανική φάση των χρωμάτων (δηλαδή το συνδετικό υλικό), αυξάνοντας έτσι τη διαθεσιμότητά του στην υδατική φάση όπου ο κίνδυνος για μικροβιακή ανάπτυξη είναι υψηλότερος. Χωρίς το ZnO, η διάρκεια ζωής του χρώματος θα μειωνόταν σε λίγες εβδομάδες, μειώνοντας έτσι τη διάρκεια διάθεσης του προϊόντος προς πώληση.

(9) Η απόφαση 2014/312/ΕΕ επιτρέπει ήδη τη χρήση της ZPT για τις εξής τρεις λειτουργίες: συντηρητικό συσκευασμένων ειδών, συντηρητικό μηχανών ανάμειξης χρωμάτων και συντηρητικό ξηρού υμενίου, σε συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει το 0,05 %· επίσης, επιτρέπει τη χρήση της BIT σε συγκέντρωση έως και 0,05 % στο τελικό, έτοιμο προς χρήση, προϊόν. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να επιτραπεί επίσης η χρήση του ZnO ως σταθεροποιητή για τις ίδιες εφαρμογές.

(10) Όταν το ZnO χρησιμοποιείται για τη σταθεροποίηση των συνδυασμών συντηρητικών συσκευασμένων ειδών ή παστών χρωματισμού, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον αναμένεται να είναι μικρότερες από εκείνες που αναμένονται όταν η εν λόγω ουσία χρησιμοποιείται για τη σταθεροποίηση συνδυασμών συντηρητικών ξηρού υμενίου (για τους οποίους υπάρχει ήδη παρέκκλιση στο πλαίσιο των ισχυόντων κριτηρίων), λόγω του ότι η συνήθης δόση της ZPT όταν χρησιμοποιείται ως συντηρητικό ξηρού υμενίου σε χρώματα εξωτερικών χώρων είναι περίπου 10 φορές υψηλότερη σε σύγκριση με εκείνη που απαιτείται για τα συντηρητικά συσκευασμένων χρωμάτων για εσωτερικούς χώρους.

(11) Οι εναλλακτικές λύσεις που χρησιμοποιούνται από τους κατασκευαστές, με τη μορφή άλλων συνδυασμών συντηρητικών που δεν χρειάζονται ZnO για σκοπούς σταθεροποίησης, χρησιμοποιούν κυρίως την ουσία MIT (2-μεθυλ-2H-ισοθειαζολόνη-3). Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 3 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1480 της Επιτροπής ([4]), από την 1η Μαΐου 2020, η ουσία MIT ταξινομείται, μεταξύ άλλων, ως «Skin Sens. 1A», με τον κωδικό δήλωσης επικινδυνότητας H317 (μπορεί να προκαλέσει αλλεργική δερματική αντίδραση). Αυτό θα έχει ως συνέπεια να ταξινομηθούν ως προς την επικινδυνότητα «Skin Sens. 1A» με τον κωδικό δήλωσης επικινδυνότητας H317 και τα τελικά προϊόντα βαφής στα οποία θα χρησιμοποιείται η MIT σε συγκέντρωση 15 ppm ή μεγαλύτερη. Η τρέχουσα επιστημονική έρευνα δείχνει ότι η MIT δεν είναι αποτελεσματική ως συντηρητικό εάν χρησιμοποιείται σε συγκεντρώσεις κάτω των 15 ppm.

(12) Οι ουσίες ZPT, BIT, ή οι συνδυασμοί τους, θεωρούνται οι άλλες βιώσιμες επιλογές αντικατάστασης της MIT, αλλά θα απαιτήσουν τη χρήση ZnO σε όλες τις πιθανές εφαρμογές της εν λόγω ουσίας.

(13) Επομένως, δεν είναι τεχνικά εφικτό να αντικατασταθεί το ZnO.

(14) Τα στοιχεία που έχουν προσκομιστεί από τους ενδιαφερόμενους φορείς αποδεικνύουν ότι για να επιτευχθεί επαρκής σταθεροποίηση, απαιτείται ZnO σε συγκέντρωση έως και 0,030 % για συνδυασμούς συντηρητικών συσκευασμένων ειδών και παστών/πολτών χρωματισμού που περιέχουν ZPT, ενώ για συνδυασμούς που περιέχουν BIT απαιτείται ZnO σε συγκέντρωση 0,010 έως 0,040 %.

(15) Επομένως, η απόφαση 2014/312/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(16) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010,

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1480 της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, και για τη διόρθωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/776 της Επιτροπής (ΕΕ L 251 της 5.10.2018, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο μόνο

Στο προσάρτημα της απόφασης 2014/312/ΕΕ, στην ενότητα με τίτλο «1. Συντηρητικά που προστίθενται στις χρωστικές, στα συνδετικά υλικά και στο τελικό προϊόν», το στοιχείο «δ) Σταθεροποιητές συντηρητικών» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Ομάδα ουσιών	Πεδίο εφαρμογής του περιορισμού και/ή της παρέκκλισης	Όρια συγκέντρωσης (κατά περίπτωση)	Εκτίμηση και εξακρίβωση
«δ) Σταθεροποιητές συντηρητικών	Ισχύει παρέκκλιση για τη χρήση οξειδίου του ψευδαργύρου ως σταθεροποιητή για τα εξής:		Εξακρίβωση: Δήλωση του αιτούντος και των οικείων προμηθευτών πρώτων υλών.».
	συνδυασμούς συντηρητικών συσκευασμένων ειδών και συνδυασμούς συντηρητικών παστών χρωματισμού που απαιτούν ψευδαργυρούχο πυριθειόνη με ή χωρίς 1,2-βενζισοθειαζολόνη-3(2H) (BIT).	0,030 %	
	συνδυασμούς συντηρητικών συσκευασμένων ειδών και συνδυασμούς συντηρητικών για πολτούς χρωματισμού που απαιτούν 1,2-βενζισοθειαζολόνη-3(2H) (BIT).	0,040 %	
	συνδυασμούς συντηρητικών ξηρού υμενίου που απαιτούν ψευδαργυρούχο πυριθειόνη.	0,050 %	

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 3 Απριλίου 2020.

Για την Επιτροπή
Virginijus SINKEVIČIUS
Μέλος της Επιτροπής